

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА

БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ^{1,2}, МАРТ 2010 ГОДИНА

През март 2010 г. бизнес анкетите на НСИ отчитат понижение на равнището на **общия показател на бизнес климата**³ с 0.9 пункта в сравнение с февруари (граф. 1). С изключение на сектора на услугите, в останалите отрасли показателят регистрира намаление, като най-големият спад е в търговията на дребно.

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ през март се понижава с 1.6 пункта в сравнение с предходния месец (граф. 2). Това намаление е в резултат на влошените оценки на стопанските ръководители за настоящото бизнес състояние на промишлените предприятия. Леко повишен оптимизъм има в очакванията за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца и за производствената активност през следващите три месеца, съпроводен обаче с намерения за съкращаване на заетите в отрасъла. Бизнес анкетата отчита също известно забавяне в спада на производствената активност (граф. 3).

Несигурната икономическа среда е основният фактор, затрудняващ развитието на бизнеса в отрасъла, посочен от около 61% от предприятията през март (граф. 4).

Последната анкета отчита известно повишаване на очакванията за покачване на продажните цени в промишлеността (граф. 5).

Строителство. Съставният показател „бизнес климат в строителството“ спада с 0.4 пункта спрямо предходния месец поради понижените оценки на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията (граф. 6). За последния месец осигуреността на производството с поръчки е влошена, а строителната активност - намалена (граф. 7), като прогнозите на мениджърите за строителната дейност през следващите три месеца са по-оптимистични (граф. 8). Последната анкета отчита известно намаление на броя на клиентите със закъснения в плащанията. По отношение на персонала се очаква намаление, но с по-бавно темпо в сравнение с предходните месеци.

За четвърти пореден месец финансовите проблеми са първостепенен фактор, затрудняващ все повече дейността на предприятията, като на второ място е несигурната икономическа среда, чието влияние също нараства в сравнение с предходния месец (граф. 9).

По отношение на продажните цени мениджърите, очакващи намаление, продължават да са повече от тези, които прогнозираат увеличението им, но по-голямата част от тях (82.5%) остават на мнение, че цените ще се запазят през следващите три месеца.

Търговия на дребно. През март съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ се понижава с 3.2 пункта в сравнение с предходния месец (граф. 10) поради влошените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно и прогнозите за продажбите и поръчките към доставчиците за следващите три месеца са по-песимистични (граф. 11).

Несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене продължават да са основните фактори, затрудняващи дейността на предприятията в сектора, като през март в сравнение с февруари се засилва негативното влияние на несигурната икономическа среда (граф. 12).

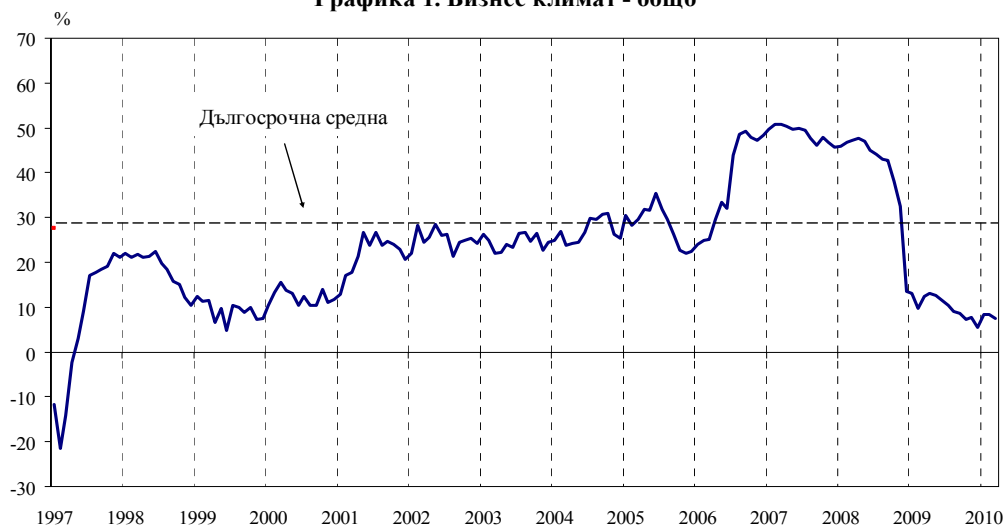
Относно продажните цени в търговията на дребно се увеличава дялът на търговските предприемачи, които очакват увеличение на цените през следващите три месеца (граф. 13).

Услуги⁴. Съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ нараства през март с 2.2 пункта (граф. 14). Това се дължи на подобрените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Настоящото търсене на услуги се оценява неблагоприятно, но очакванията за следващите три месеца са оптимистични (балансовият показател нараства с 8.1 пункта) (граф. 15). Същевременно предприемачите очакват и увеличение на заетите в сектора през следващите три месеца (граф. 16).

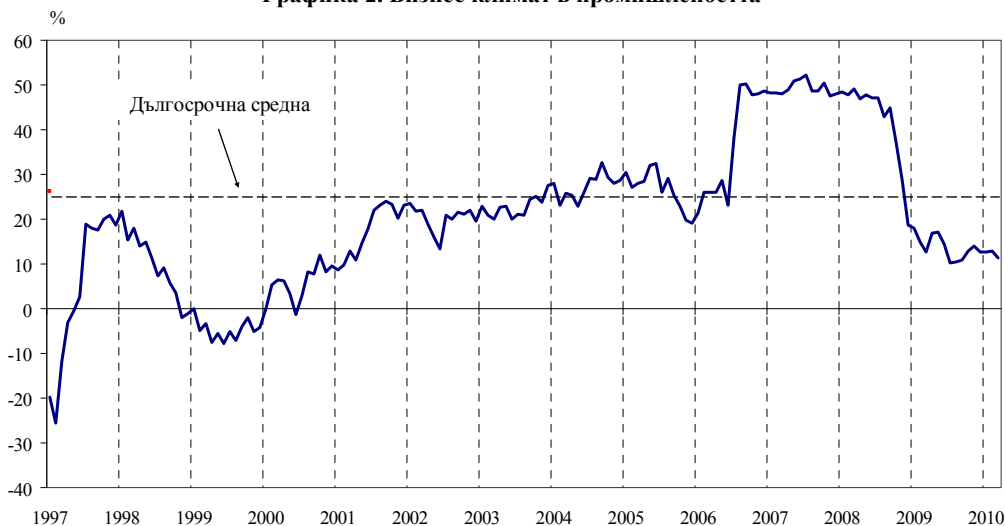
Несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша продължават да са най-сериозните фактори, затрудняващи дейността на предприятията, като тяхното негативно влияние намалява в сравнение с предходния месец (граф. 17).

През март преобладават очакванията за запазване на цените в сектора на услугите през следващите три месеца (граф. 18).

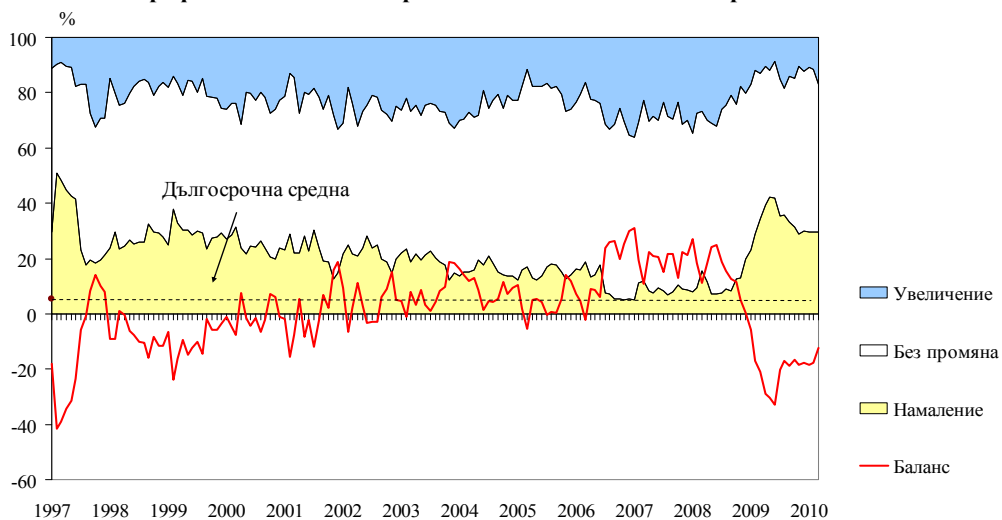
Графика 1. Бизнес климат - общо

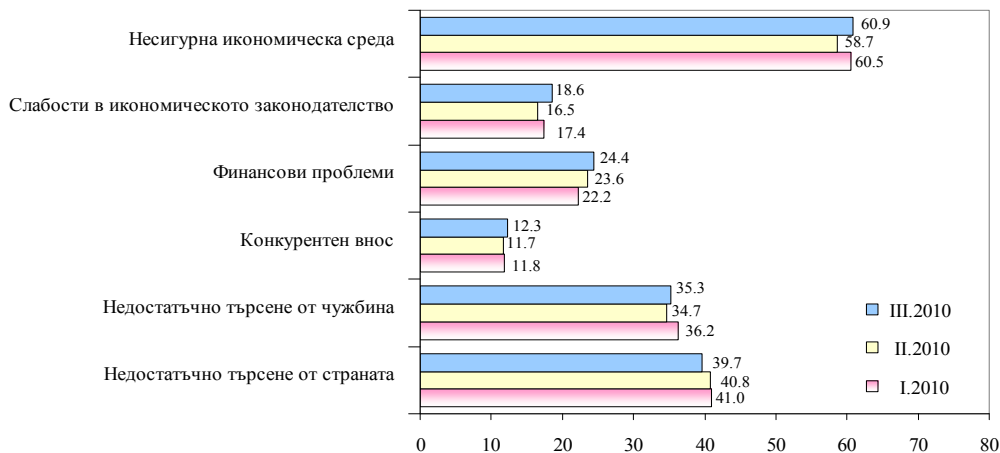
Графика 2. Бизнес климат в промишлеността

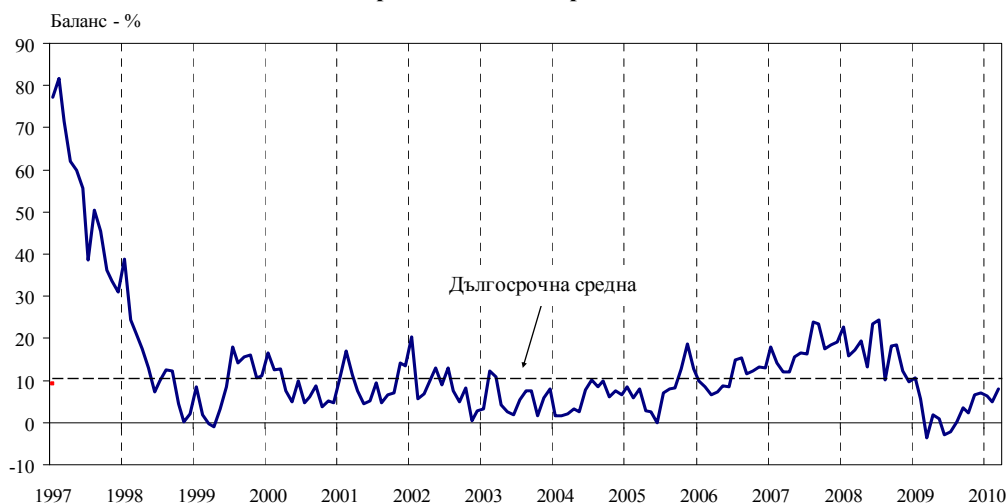
Графика 3. Настояща производствена активност в промишлеността

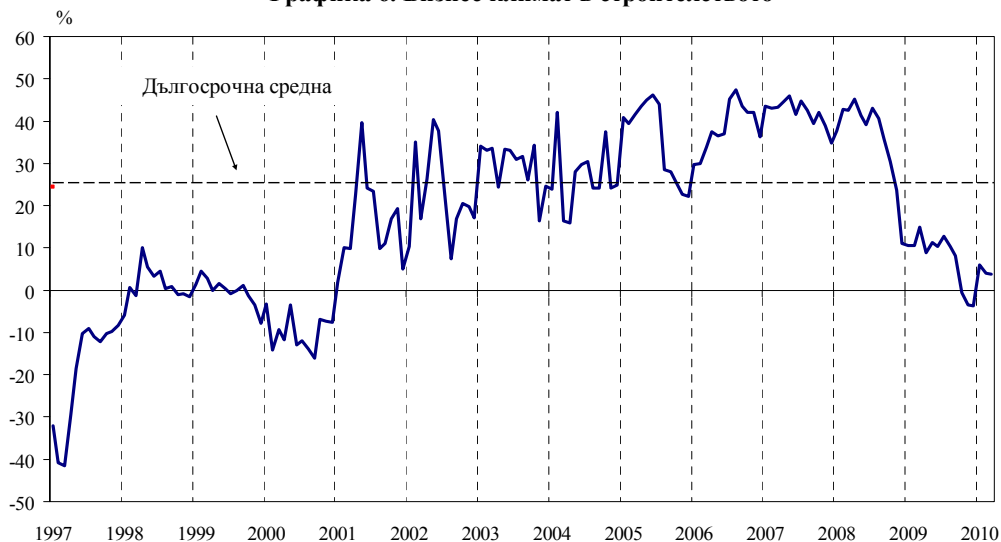
**Графика 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността
(Относителен дял от предприятията - %)**

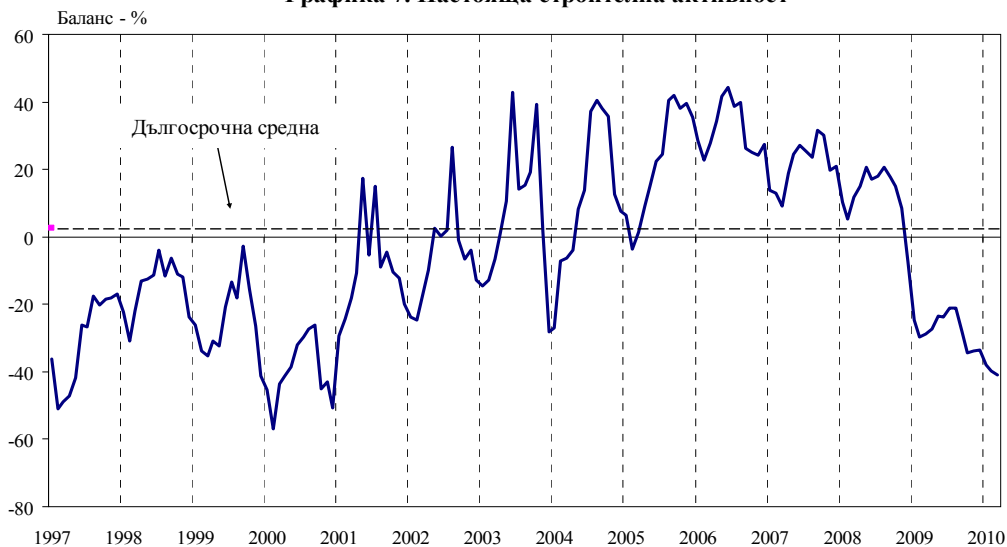
**Графика 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността
през следващите три месеца**

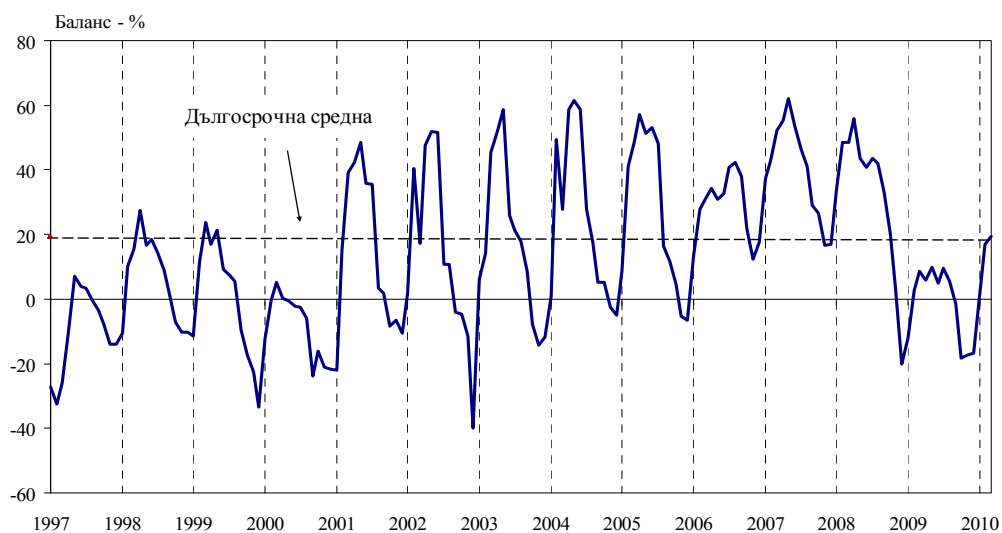
Графика 6. Бизнес климат в строителството

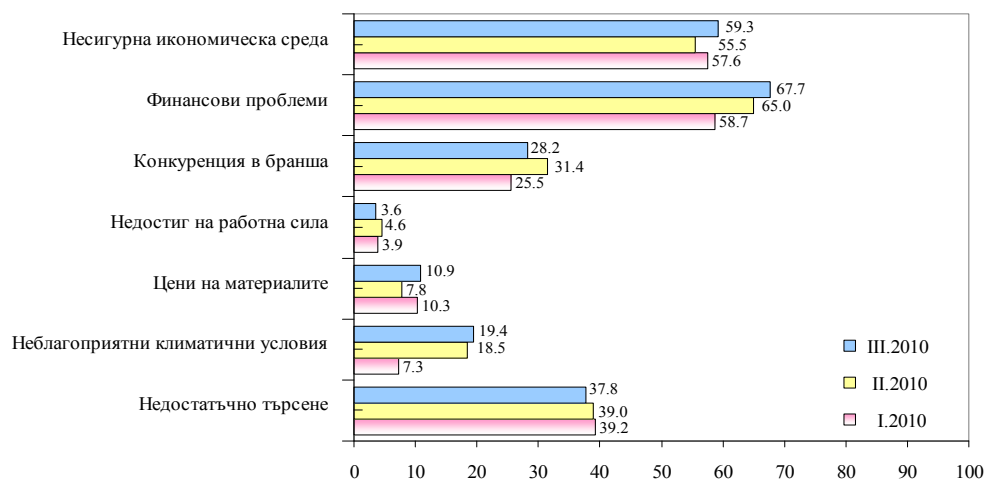
Графика 7. Настояща строителна активност

Графика 8. Очаквана строителна активност

**Графика 9. Затруднения в строителната дейност
(Относителен дял от предприятията - %)**

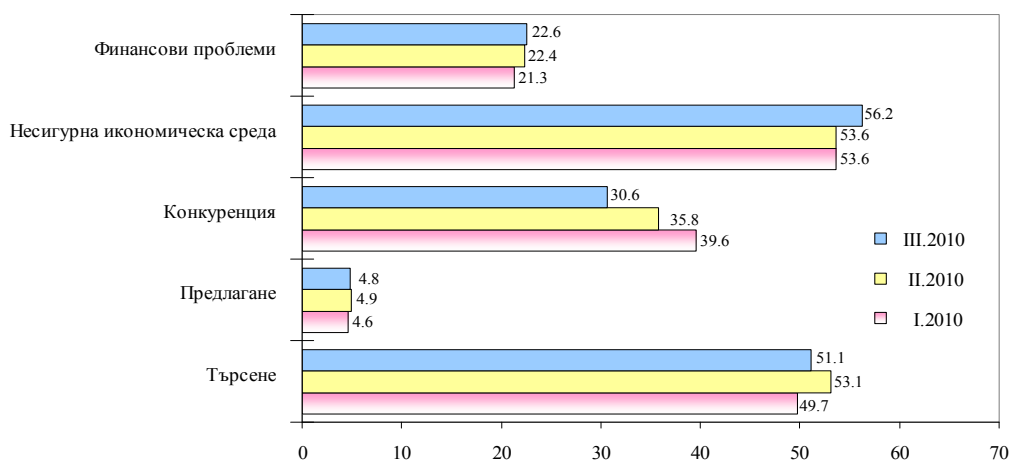
Графика 10. Бизнес климат в търговията на дребно

Графика 11. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

Графика 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията - %)

Графика 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

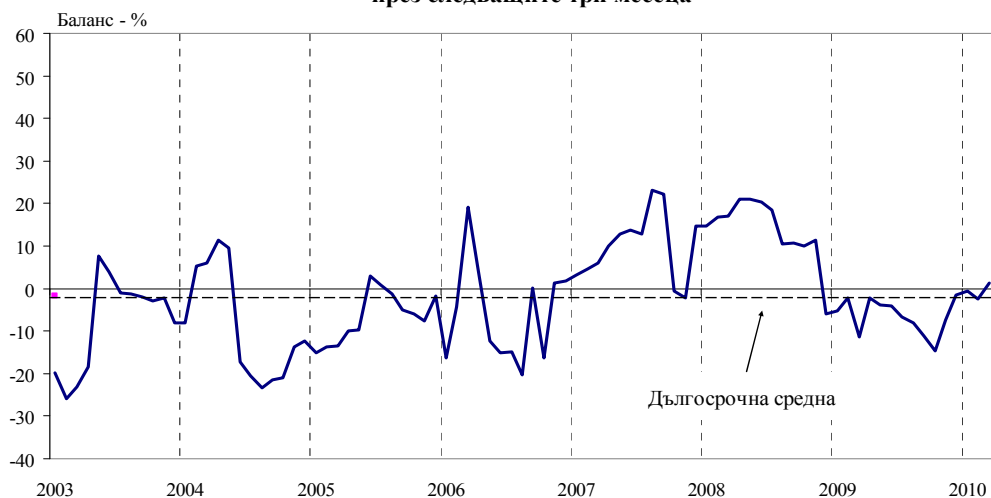
Графика 14. Бизнес климат в сектора на услугите

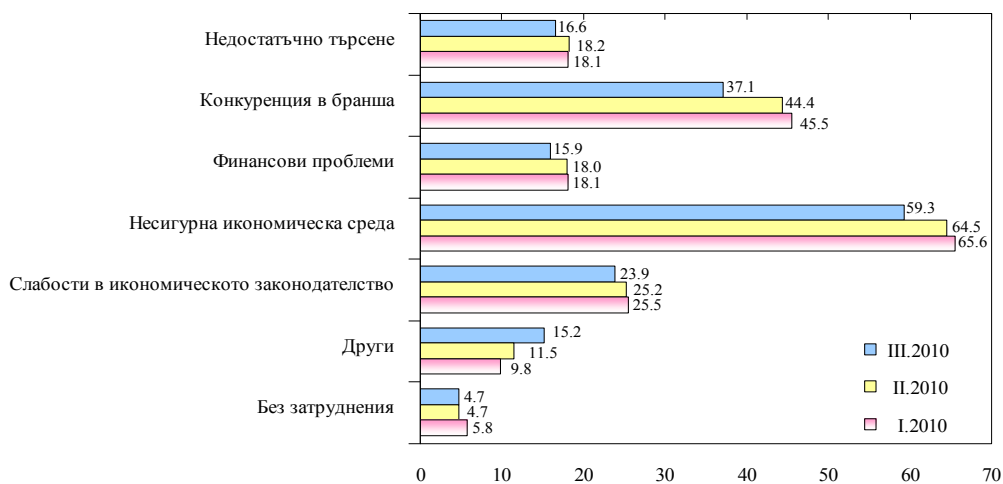
Графика 15. Очаквания за търсенето на услуги през следващите три месеца

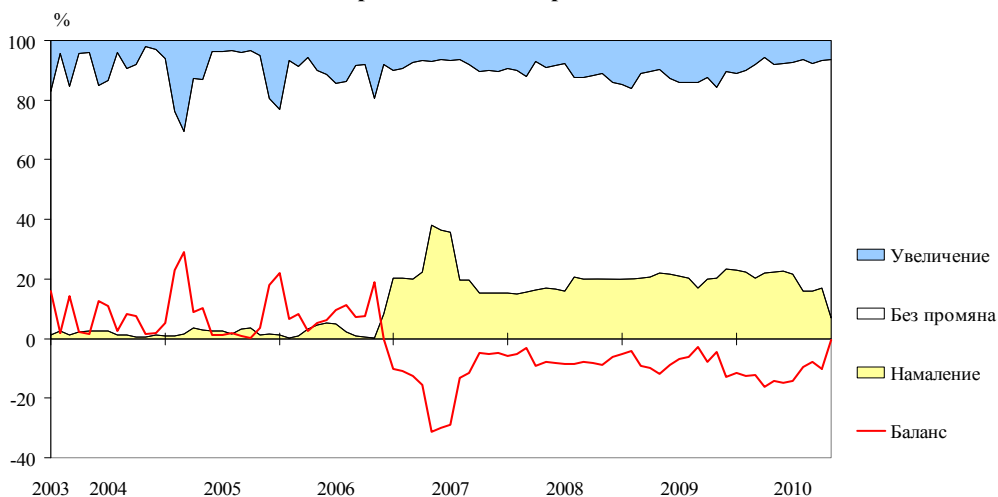
Графика 16. Очаквания за заетите в сектора на услугите през следващите три месеца

Графика 17. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията - %)

Графика 18. Очаквания за цените в сектора на услугите през следващите три месеца

¹ От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

² Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение”, „без промяна”, „намаление” или „над нормално”, „нормално”, „под нормално”. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. **Показателят „бизнес климат”** е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

³ Общият показател на бизнес климата е претеглена средна аритметична на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

⁴ Без търговия.